

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, dne 2. decembra.

Avstrijske čete so izpraznile Cernovice, glavno mesto Bukovine, in se umaknile na boljše postojanke. Kam, nam uradno poročilo ne pove.

V Karpatih se še nadaljujejo boji med našimi in ruskimi četami, ki so udrle iz Galicije čez Karpate. Naši potiskajo Ruse z velikimi ruskimi izgubami čez Karpate nazaj. To je ravno cilj naše armade, da oslabimo kolikor mogoče rusko armado, kajti še-le potem bo prišel čas, ki ga je naznanil general Borojevič, da si bomo stali enakomočni nasproti.

Rusi so zopet brezuspešno napadli predutrdbe Przemysla, a junaška posadka jih je z lahkoto odbila. Sicer pa si Rusi ne upajo prav na Przemysl, jim je pretrd oreh.

Med Krakovom in Čenstohovom se vršijo sicer neprestani boji, a do odločitve še ni prišlo.

Glavna bitka se sedaj bje severnoizhodno od Čenstohova, kjer si stojijo nemško-avstrijske čete in ruske v ljutih bojih nasproti. Druga hoče drugo obkoliti, toda sedaj se je to samo nemško-avstrijski armadi pod vodstvom Hindenburga posrečilo. Skoraj vsak dan prihajajo poročila o velikem številu novih ruskih ujetnikov. Nemški cesar je imenoval Hindenburga radi tega generalfeldmaršalom, kar pomenja najvišjo čast v nemški armadi, a naš cesar mu je podelil imejiteljstvo 69. madžarskega pešpolka.

Nemški cesar je prišel na nemško-rusko bojišče. Prej je bil na francosko-nemškem.

Napad na trdnjavo Przemysl odbit.

Dunaj, dne 1. decembra.

Avstrijski generalni štab uradno razglša:

Na naši bojni črti v zahodni Galiciji in na Rusko-Poljskem je splošno tudi včeraj vladal mir. Pri Przemyslu je bil sovražni poskus, bližaji se našim postojankam na severni strani trdnjave, po protinapadu trdnjavske posadke odbit. Na Karpatih se boji nadaljujejo.

Pričakujejo napad na Przemysl.

Iz obleganega Przemysla je došel po letalcu tudi naslednji list: Drugič obkroženi polni poguma pričakujemo vsak trenotek zopetnega napada na trdnjavo. Polni junaške odločnosti smo odločeni z nova poraziti sovražnikove sile. Razpoloženje posadke je naravnost sijajno. Zbiramo se vsi kot en mož pod zastavo komandanta.

Obleganje Przemysla.

Praški „Cas“ objavlja naslednje, z zrakoplovno pošto poslano pismo nekega našega častnika iz przemyslske trdnjave:

„Oblega nas očitno zelo slaba ruska armada. Okoli trdnjave vlada mir, le izpadi naše posadke ga od časa do časa prerušijo. Založeni smo za mesece, zdravstvene razmere so izborne, nalezljivih boleznih sploh ni. Razpoloženje je povsem mirno; situacija za nas stalno dobra.“

Okoli Przemysla mir.

„Narodni Listy“ poročajo: Dr. Skorkovski, ki je sedaj častnik sanitetnega oddelka v trdnjavski bolnišnici v Przemyslu, je poslal nekemu sorodniku v Pragi z zrakoplovom vojne dopisnice z dne 17. do 20. novembra. Na dopisnici z dne 17. novembra piše dr. Skorkovski: Očitno smo obkoljeni od manjše ruske armade. Tu vlada popolen mir, razen izpadov iz trdnjave. Zalog imamo v izobilju. Zdravstveno stanje je razmeroma izborne, bolnih nimamo skoro nič. Razpoloženje je izvrstno. Privadili smo se že vsemu, ne le mi, ampak tudi civilno prebivalstvo.

Na dopisnici z dne 20. novembra pravi, da je položaj neprestano isti in za naše čete neizpremenjeno dober.

Po zrakoplovu v bolnišnico.

Budimpešta, dne 1. decembra.

V Przemyslu je te dni stekel pes ugriznil nekega vojaka. Ranjenca so po zrakoplovu odpeljali v Pasterjev zavod v Budimpešto. Zdravniki, ki zdravijo take bolnike, so ranjenega vojaka takoj spravili izven nevarnosti.

Ugoden položaj na Karpatih.

Budimpešta, dne 30. novembra.

„Pesti Naplo“ poročajo iz Ungvarja, da se je veliki župan zelo pomirjevalno izrazil o ruskih upadih na Ogrsko. „Na podlagi lastnih izkušenj“, pravi poročevalec omenjenega lista, „lahko trdim, da je položaj popolnoma pomirjevalen. Gibanje naših čet je sedaj tako urejeno, da bo sovražnik na celi črti tepen. Železniški vlaki privražajo dan na dan velike množice ruskih ujetnikov.“

Zrakoplovi nad Lvovom.

Iz Lvova se poročajo: Zadnja številka lista „Kurier Polski“ poročajo, da se nad Lvovom vsak dan po-

polne prikažejo avstrijski zrakoplovi, ki tolažijo prebivalstvo z nado, da bodo skoraj osvobojeni. Kakor poročajo listi, je ljudstvo teh zrakoplovov zelo veselo.

Avstrijska armada ustavila prodiranje Rusov.

Bukarešta, dne 1. decembra.

Ruski listi, ki so došli danes iz Odese, poročajo poročilo ruskega vrhovnega poveljstva z dne 25. novembra, ki se glasi:

Naše (rusko) prodiranje proti Krakovu je bilo ustavljeno, ker je sovražnik (Avstrijci) zbral med rekama Varto in Vislo velikansko število čet in nas je napadel z veliko silo in hrabrostjo. Naše (ruske) prednje straže so se morale umakniti. Istočasno je začela avstrijska armada prodirati ob bojni črti Čenstohovo—Krakovo z izvanredno vstrajnostjo in žilavostjo. Našim (ruskim) četam se je posrečilo potem, ko so dobile ojačanja, deloma ustaviti prodiranje Avstrijcev. V okolišju Leczyca in Ozorkovo se je posrečilo avstrijskim in nemškim prednjim stražam, da so prodrle do mesta Pintek. Vsled zbiranja avstrijskih čet pri Krakovu smo morali začasno opustiti prodiranje proti temu mestu.

Ruske matere prosijo carja za mir.

Budimpešta, 1. decembra.

Madžarski list „Az Ujsag“ poročajo: Gledališka igralka, katera se je vrnila te dni iz Moskve, je pripovedovala, da vlada v Moskvi globoka žalost. Te dni je 600 črnooblečenih ruskih mater v Moskvi prosilo mestnega vojaškega poveljnika, naj prosí on carja, da ustavi krvavo vojsko in se na ta način usmili ubogih ruskih mater.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, dne 2. decembra.

Povejnik avstrijske balkanske armade, general Potiorek, načrtoma izvršuje svojo nalogo. Najpoprejši je pregled srbsko utrjeno armado izpred Šabaca, potem izpred Valjeva in sedaj po najnovejših poročilih iz uradnih obročih Kolubara in Ljiga. Okoli 100.000 mož so že dosežali Srbi izgubili. To je dobra tretjina srbske armade, kajti računali se, da so jih spravili pod orožje kakih 250.000 mož. Samovrem zadnjem boju, po padcu Valjeva do zmage ob Kolubari, je prišlo v naše ujetništvo 19.000 Srbov. Koliko jih je padlo, tega pa statistika ne pove.

Naše čete, ki so izvojevale zmago ob Kolubari in Ljigu, bodo morale nekoliko počivati, a med tem ima Potiorek že druge sveže čete pripravljene, ki sovražniku ne bodo pustile oddiha in ga z nasledovalce. To so čete, ki prodirajo iz Užice proti Gornjem Milanovcu. General Potiorek je napovedal, da hoče vojsko kmalu končati, in kakor se vidi, se hitro bližajo svoji cilji: uničiti popolnoma srbsko armado in s tem končati boje na južnem bojišču.

Večkrat se je naznanilo, da za Belgrad noče Potiorek žrtvovati niti enega avstrijskega vojaka. Srbska posadka v Belgradu je tako obkoljena, da se ne more več ganiti in Belgrad nam bo pravočasno brez vsake večje izgube kot zrelo jabolko padel v roke.

Novi uspehi zoper Srbe.

Dunaj, dne 1. decembra.

Z bojišča proti Srbom se uradno poročajo:

Na južnem bojišču smo na našem prodiranju dosegli novi zmagoviti uspeh. Sovražnik, ki se je s svojimi četami na izhodni strani Kolubare in Ljiga trdovratno zoperstavil našemu orožju in je poskusil preiti celo v napadalno prodiranje proti nam, je bil na celi črti premagan in se je moral umakniti. Naši so prizadeli Srbom nove občutne izgube. Samo na bojišču pri Konatci (mestece na izhodnem bregu Kolubare južno-zahodno od Belgrada) so našli Avstrijci do 800 nepokopanih mrtličev. Obenem pa pomenijo številni ujetniki in zaplenitev obilnega vojnega gradiva precejšnjo oslabitev srbske armade. Zadnji čas (po zavzetju Valjeva), kar je naša armada pričela znova napadalno prodirati v Srbijo, smo ujeli 19.000 Srbov, uplenili 47 strojnih pušk, 46 topov in mnogo drugega vojnega gradiva.

Na gori Suvobor zavzeli Avstrijci važen prelaz.

Dunaj, 30. novembra.

Z bojišča proti Srbom se uradno poročajo: Včeraj so naše čete z naskokom zavzele prelaz na gori Suvobor, to je gorsko sedlo na cesti Valjevo—Cacak. Srbi so to važno postojanko trdovratno branili. Bataljon št. 70 se je v tem boju posebno izkazal. Tudi pešpolk št. 16 in domobranski

polk št. 23 sta se zadnje dni posebno izkazala. Včeraj smo ujeli vsega skupaj 1524 Srbov, 14 strojnih pušk. V Užici je padlo našim mnogo orožja in streliva v roke.

Velik del zahodne Srbije v naših rokah.

Kragujevac izpraznjen.

Kralj Peter z vlado pobegnil v Skoplje.

Graški uradno pregledani listi poročajo iz Budimpešte: Prodiranje naših čet v Srbijo krepko napreduje. Posamezni oddelki naših čet se že nahajajo 50 km južno od Valjeva. Velik del zahodne Srbije se nahaja v naši posesti. Število ujetih Srbov in beguncev narašča vsako uro. Med sovražniki se vedno bolj širi malodušnost; nepopisno pa raste navdušenje med našimi, ki kar brez povelja napadajo sovražnika. Nočejo počivati, temveč dero kljub vremenskim neprilicam naprej, preveva jih čustvo končnega obračuna s sovražnikom. Srbsko prebivalstvo beži proti jugu; baje so Srbi izpraznili že Kragujevac. Kralj in vlada sta se baje že preselila v Skoplje.

Srbske izgube čez 100.000 mož.

Kodanj, 30. novembra.

Zaupnik srbskega ministrskega predsednika, Marko Zemović, ki se sedaj nahaja v Petrogradu, piše v ruskem listu „Novoje Wremja“:

Prikrivanje nam ne bo nič pomagalo. Srbi so dosežali v bojih z Avstrijci izgubili najmanj 100.000 vojakov, to je ena tretjina svoje armade. Usoda, ki sedaj grozi Srbiji, je stokrat hujša, kot je usoda — Belgije. Srbija je v nevarnosti, da bo popolnoma uničena. Če kdo misli, da bi bila Srbija oteta, ako izpolni bolgarske pogoje, se hudo moti. Ljudje, ki so takih misli, hočejo samo veličasten pogreb Srbije. Za ta izhod pa je sedaj že prepozno.

Srbi bežijo v Bolgarijo.

Berolin, dne 1. decembra.

„Berliner Tagblatt“ javlja iz Carigrada: Nedavno je prispelo okoli 2000 srbskih vojakov na bolgarsko mejo, ki bežijo na bolgarsko ozemlje. Baje so to ostanki drinske divizije.

Srbom vsled mraza odpadli nohti.

Budimpešta, dne 1. decembra.

1200 srbskih ujetnikov, med temi tudi 17 častnikov, se je peljalo te dni iz Zemuna na Ogrsko. Ujetniki izgledajo zelo slabo in so le za silo oblečeni. Pri mnogih ujetnikih se je videlo, da jim manjkajo nohti na rokah. Na vprašanje, kako so izgubili nohte, so odgovorili, da so to nasledek hudega mraza.

Avstrijski zrakoplovi nad Cetinjem.

Milan, dne 30. novembra.

Trije avstrijski zrakoplovi so se včeraj prikazali nad Cetinjem in metali bombe nanj. Škode baje niso napravili velike.

Nemško-francosko bojišče.

Maribor, dne 2. decembra.

Na francosko-nemškem bojišču ni na nobeni strani zabeležiti večjih uspehov. Angleška in francoska poročila pravijo, da so Nemci zbrali pri Arrasu velikansko število vojaštva in izražajo mnenje, da bodo Nemci pri Arrasu poskusili prodrati francosko-angleško bojni črto ter od tukaj korakati proti morški obali. V Londonu in Parizu niso nič kaj zadovoljni s potekom vojske.

Prodiranje Nemcev do severne francoske morske obali.

Amsterdam, dne 30. novembra.

Amsterdamskemu listu „Allgemeine Handelsblatt“ se poročajo iz Londona z dne 29. novembra sledeče: Iz Boulogna se poročajo londonskemu listu „Times“: Zdi se, da nameravajo Nemci podvzeti svoje bližnje napade v okolici Arrasa. Kjer so baje že zbrali okrog 700.000 mož ter očitno nameravajo napraviti nov, prav močen poskus, da bi dosegli morško obalo ob črti Arras—Lille.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, dne 2. decembra.

Nemčija je poslala turškemu sultanu na pomoč v vodstvu sedanje vojske znanega nemškega generala in bivšega preustroitelja turške armade, von der Goltz-pašo. Boji med Rusi in Turki v Kavkazu se nadaljujejo, istotako tudi med Angleži in Turki ob Sueškem prekopu. Do kakih večjih bitk v zadnjem času ni prišlo. Turško brodovje je, kakor poročajo grški listi „Az Est“, obstreljevalo rusko mesto Odoso.

Božična darila vojakom na bojišče.

Kdor hoče vojakom na bojišče poslati kako božično darilo, sme to storiti samo od 5. do 15. decembra. Prej in po tem roku vojaška uprava tega ne dovoli.

Poštni paketi smejo tehtati do 5 kg in ne smejo biti niti dolgi niti široki čez 60 cm. Vojakom se smejo poleg oblačilnih predmetov pošiljati tudi jestvine, ampak samo take vrste, da se ne pokvarijo. Kakor na primer: posušene klobase, okajeno meso, salame, trd sir, prepečene (Zwieback), kakao, čokolada, čaj, konzerve itd. Smejo se pošiljati smodke, cigarete in tobak.

Paketi morajo biti zelo trdno prirejani. Zavijejo naj se v voščeno platno, esene zaboje ali pa v ovoje, ki ne pripušča dežja. Zaboji naj se zabijejo z žebli, platneni ovoji pa naj se sešijejo. Slabi zaboji in papirnati ovoji so nedopustni.

Naslov mora biti natančen in pravilen; prišiti, pritrjen ali pa zapisan na ovoj. Na levo stran paketa naj se zapiše ime in kraj pošiljatelja. Na desno stran v kot naj se napiše: „Vojna pošta“. Naslov prejemnika naj bo natančen: priimek, ime, šarža, vrsta vojaštva in pa številka vojne pošte. V paket sam naj se položi še en papirnat naslov, da se v slučaju, da se zunanji naslov strga ali izgubi, odda paket pravemu prejemniku.

Vojna pošta seveda ne prevzame za pravočasno oddajo paketa pravemu najemu nobene odgovornosti, če bi se slučajno pošiljatelj izgubila. Zato ni treba na paketih označiti njih vrednosti. Paketov so radi tega tudi ne more rekomandirati, ekspresno pošiljati ali pa proti receptisu. V paketih na noben način ni treba pošiljati stvari posebne vrednosti ali pa denarja, ker se v slučaju izgube ne bo dala nobena odškodnina.

Poštna spremnica naj se izpolni po navadi. Namesto označbe vrednosti naj se napiše: Na lastno odgovornost. Na odrezek se sme napisati samo ime in kraj odpošiljatelja, drugega nič, ker sprejemnik poštne spremnice ne bo dobil v roke. Pač pa se sme položiti v paket sam kako pismo.

Poštnina za vsak paket znaša 60 vin., ki se v znakah prilepijo na poštno spremnico.

Paketi, ki se ne morejo oddati zaradi pomankljivosti ali izgubljenih naslovov. Paketi pogrešanih, padlih, ranjenih ali obolelih vojakov se ne vračajo nazaj. Pač pa se odpro in vsebina razdeli med potrebne vojake.

Razne novice.

* **Našim naročnikom.** Danes smo priložili vsem naročnikom poštne položnice, po katerih naj nam pošljejo naročnino. Položnice so dobili torej vsi, tudi taki, ki jim naročnina morebiti še ni potekla. Vse dosedanje naročnike prosimo, da nam ostanejo zvesti in se trudijo, pridobiti novih naročnikov. Naš list se tiska zdaj v 18.000 izvodih. Skrbimo za to, da poskočimo na 20.000 ali še višje. To ni nemogoče. Saj je od meseca avgusta sem poskočilo število naročnikov za celih 5000. Torej na delo za kmečki list!

Naročnina se naj pošlje prej ko mogoče. Kdor le more, naj jo pošlje še pred novim letom, da bo upravništvo delo ob novem letu lažje zmagalo. Položnice se naj izpolnijo natančno tako, kakor je predpisano na zadnji strani koledarja za 1. 1915, ki smo ga danes priložili vsem naročnikom. Nujno prosimo, da natančno preberete zadnjo stran koledarja in si koledar potem skrbno shranite, da se še tudi pozneje lahko poučite, kako je treba izpolniti položnice. Ako bodete vse natančno izpolnili, potem ne bo pomot pri pošiljanju lista. %

* **Nadvojvoda Karl Franc Jožef pri cesarju.** Z Dunaja se poroča dne 1. decembra, da je prestolonaslednik Karl Franc Jožef došel v terek na Dunaj. Sprejet je bil od cesarja v avdienci. Nadvojvoda je vladarju poročal o položaju na severnem bojišču in mu čestital k 66letnici vladarstva.

* **Zbirka v cerkvah lavantinske škofije.** Zbirke za Rudeči križ in podpore vojakom na bojiščih so v naših cerkvah končane. Uspeh je izredno razveseljiv in kaže, da se je naša, toliko obrekovana č. duhovščina zelo požrtvovalno trudila in s tem pokazala svoje domoljubno prepričanje. Zbirke so se pričele z dnem, ko je cesar obhajal svoj rojstni dan in so se zaključile z njegovim imendanom. Nabralo se je med duhovščino in požrtvovalnim slovenskim ljudstvom 35.424 K 63 vin., kateri znesek se je izročil cesarskemu namestniku.

* **C. g. župnik Fr. Muršič** se je vrnil na svojo župnijo v Fram.

* **Izpred sodišča.** V soboto, dne 28. novembra, je stala pred mariborsko okrajno sodnijo viničarska hča M. Drozg s Poličkega vrha. Obsojena je bila na 10 dni zapore, ker je osumila jarenskega dekana č. g. Jos. Čizeka, da je v neki pridigi izrekel besede, katere so bile vzrok, da ga je pozneje nasledovalo vojaško sodišče. Pri obravnavi se je izkazalo,

da č. g. Čizek osumljenih besed ni rabil in je bila Drozg radi obrekovanja obsojena.

* **Samoumor.** V vodo je skočil cerkovnik, ki je po krivem ovadil g. župnika Šturma, da je bil isti nekaj časa v preiskovalnem zaporu.

Iz politične službe. K okrajnemu glavarstvu v Slovenjgradu je prestavljen namestniški konceptni praktikant Julij Reininghaus; iz Slovenjgrada v Ptuj je prestavljen namestniški konceptni praktikant dr. Otmar Pirkmaier in Viktor Zangger iz Ptuja k okrajnemu glavarstvu v Judenburg.

Iz državne živinozdravniške službe. Višji drž. živinozdravnik Franč Pirnat v Slovenjem Gradcu je poklican v veterinarsni oddelek štajerskega namestništva.

* **† Davorin Jenko.** V Ljubljani je umrl skladatelj slovenske himne „Naprej zastava Slave“, gospod Davorin Jenko. Na odprtem grobu mu je zadonel v zadnji pozdrav ob zahajajočem solncu njegova skladba, ki je že tisoč- in tisočkrat sredi ihtenja tolažila žalujoča srca: „Blagor mu, ki se spočije!“

* **Bakljada v Mariboru.** V torek, dne 1. dec., zvečer je bila kot na predvečer 66letnice cesarjevega vladanja po mestu bakljada z godbo. Mnogo hiš je bilo razsvetljenih, posebno hiše Slovencev in katoliških Nemcev. Ob koncu bakljade se je igrala avstrijska in nemška cesarska pesem.

* **C. in kr. vojno poveljstvo v Gradcu** se odsele naprej imenuje „C. in kr. vojno poveljstvo Gradec I. v Gradcu“ in se naj vsi dopisi naslavljajo s tem naslovom v Gradec, Glacisstraße 39.

* **Učitelj Viktor Bregant** je p sal dne 14. nov. svojemu mariborskemu znancu z bojnega polja: Prav pr srčna hvala za Vašo dopisnico. Blagoslovil je Bog naše orožje, kajti zmagovito prodiramo v sovražnikovo deželo. Pri tem prodiranju me je zadel hud udarec. Poročnik Ivan Kerč, sodnik na Vrhniki, je padel, zadet od treh sovražnih krogel. Daleč od svoje domovine je padel kot junak, ki je bil nezmerno ljubljivi od vseh vojakov. Prav srčen pozdrav od Vašega učenca Viktorja.

* **Lavantinski duhovnik v ruskem ujetništvu.** Č. g. Vladimir Cepuder, kaplan od Sv. Raperta v Sl. gori ob, je pisal svojemu očetu g. Šolskiemu voditelju Cepudru v Ljubljani, da je v ruskem ujetništvu v mestu Chodsent. Chodsent je v okraju Smaragd ob meji azijske Rusije. Mesto leži v dolini reke Syr-Darja, ki se izliva v Aralsko jezero. Imamo možno trdjavico, šteje nad 30.000 prebivalcev, večina Mongolcev (Tatarjev), ki so mohamedanske vere; zato je v mestu nad 200 moske. Proti zidu se dvigajo do 7000 m visoke gore, za katerimi se začena Mongolska puščava. Proti jugu je obli 4000 m visoka gorska planota, za katero se začena Indija z najvišjim gorovjem sveta, Himalajskim gorovjem, ki dosega z Gavržankarjem višino 8840 m.

* **Pavel Zagar, c. kr. vojni kurat** na severnem bojišču, poroča z dne 21. novembra svojemu bratu kaplanu sledeče: „Imel sem že dopisnico delj časa napisano, a je nisem mogel oddati. Tvoje dopisnice sem prejel. Ker smo veliko potovali, nisem letos ničesar slutil o vseh stvarkih in vernih dušah. Sedaj sem v kolera-lah iznici, vseh pod in med gromom topov. Bolnikov je 800 do 1000 po številu. Pišem n. d. da je g. Rant pisal, da so 4 naši gospodje mrtvi. Rantaj živ in je zdrav, ravno tako Kompšek in Zagoršek. Na Škofca se nisem naletel, kakor tudi na prof. Kocipra in Ranta ne. A izvedel sem o njih po častnikih, da so živi. Ker stoji en oddelek tu, drugi tam, se ne naletamo. Rvntova dopisnica je bila torej prenapeljena. Padel je samo Rozman in par drugih Poljakov. — Poljščino že točnem za silo. Zima je tukaj. Življenje je povsod radi preklicanih judov zelo drago. Pristrčne pozdrave tebi in domačim!“

Vojni kurat č. g. Franc Kren, ki se je nahajal pri 105. črnovojniški brigadi na severnem bojišču, je močno zbolel ter se vrnil na dopust k Mariji Snežni.

* **Poročnik Ogorelec** od 87. pešpolka, rodom iz Skoflje na Kranjskem, o katerem je poročal uradni izkaz vojnega ministrstva, da je mrtev, se nahaja v ruskem vojnem ujetništvu. — Na Ruskem je ujet tudi Edvard Krušič, sin tajnika bolniške blagajne v Laskem trgu.

* **Mariborski Orel umrl na kolero.** Vojni kurat profesor Kociper poroča g. ravnatelju kn.-šk. dijaškega semenišča: Poročati vam moram žalostno vest, da sem nočoj v mraku na rusinskem pokopališču pokopal našega (semeniškega) pridnega strežnika Alojza Viher. Teden dni je bil v sovražnem ognju; prizanesla mu je sovražna krogla, a zdaj mu je kruta morlka kolera danes (dne 17. novembra) naglo pretrgala nit življenja. Ker jaz ne morem zanj maševati tukaj, pa se ga spominjam doma pri sv. mašah in v molitvah. — Omenjeni je bil tudi izvršujoč član mariborskega Orla. Jutri se služi zanj v kapeli kn.-šk. dijaškega semenišča, kjer je bil pokojni velikokrat pobožno pri sv. maši, maša-zadušnica.

* **Slovenski vojak umrl na kolero.** Slovenski Narod poroča, da je v neki ogrski bolnišnici umrl na kolero g. Karol Kolarič, četovodja pri pešpolku št. 87. Kolarič je rodom iz Sredšča in je služil dalje časa kot davčni praktikant v Brezicah in pristav v Konjicah.

* **Obiski na bojišču.** Prof. dr. Slaviču piše z dne 1. novembra vojni kurat prof. Kociper: 1. nov. 1914. Pristrčna hvala za poročilo! Lepo karto s cesarjem (Cesar molí) sem pokazal našemu komandantu, g. Schönauerju, ko sem ga v petek ponoči obiskal v nje-

goví podzemeljski votlini. Navzoči častniki so jo z zanimanjem ogledovali. Shajati se moremo namreč le po noči in se takrat je velika sreča, če prinese vsak zdrave kosti v svojo luknjo nazaj. Bojno življenje je, četudi nevarno, vendar-le precej zanimivo. Cele četiri ure smo čepeli na kupu zemlje, ko so nam trčale nad glavami svinčenke kakor čebete in po gozdu je rožljalo, kakor če pada debela toča. Danes popoldne je deževno. Tako je žalostno tudi v naravi. Bojni grom gromi vedno dalje. Jutri ob 9. uri mašujem pri kornem poveljstvu 3. za padle junake našega kora.

* **Junaška hrvaška mladenka.** Prve dni meseca avgusta so Srbi napadli avstrijske taborišče ob reki Uvac v Bosni (izhodno od Sarajeva). Trije srbski bataljoni so korakali v smeri iz Črnega vrha v Srbiji, druga sovražna četa pa je od zahodne strani z Golega brega hotela našo postojanko obkoliti. Z bližnjega hriba je začel sovražnik obsedeljevati naše čete. V tem resnem trenutku je mlada Hrvačka Liza Kun, doma iz Uvaca, ne glede na goste sovražne krogle in varnost lastnega življenja, nakladala iz skladišča na vozove strelivo, orožje in druge vojne potrebščine. Pomagal ji je neki lovec, Ko sta naložila 4 vozove polne, je junaska mladenka med najhujšim ognjem — Srbi so zelo slabo merili — vse 4 vozove odpeljala srečno na varen kraj in tako preprečila, da več tisoč kron vredno blago ni prišlo sovražniku v last. Vrla Hrvačka je bila za svoj junaški čin od cesarja odlikovana s srebrnim zaslužnim križcem s korno.

* **Pozdrav naših Savinčanov z bojišča.** Dobili smo dopisnico, datirano z dne 14. novembra s sledečo vsebino: Slavno uredništvo! Mnogo srčnih pozdravov z bojnega polja vam pošiljam zmajaj zdravi in veseli Savinčani, Korošci in drugi Slovenci. Naše geslo: „Samo za domovino in za očetujavo se bojujemo! Za avstrijsko pravo! Vse za vero, dom, cesarja!“ Vaši udani: Ciril Mohor, Franc Gutman, Viktor Špehar, Anton Pavr, Vinko Fužir, Anton Vičaj, Franc Veber, Ivan Merva, Ivan Bziak, Franc Pevec, Hubert Rath.

* **Pozdrav iz Przemysla.** Jakob Rebernik, vojak pri črnovojniškem topničarskem oddelku št. ... v Przemyslu, doma od Marije Snežne na Velki, piše svojemu prijatelju Vorihu Brezniku dne 25. oktobra: Ljubi prijatelj! Iz žalostne Galicije ti pošiljam iskrene pozdrave! Hudi obadi in muhe so nas obletavale. Mislili smo, da nas bodo popikali, ali ti mrčesi so se močno ukanili, ako so mislili, da mi ne znamo odgovarjati. Rusom smo vračali sršene in ose, ki so se hujši strup izlivali v njih vrste. Rusi so radi tega pobrali svoje ostanke in so zbežali. Naši obadi (topovske in pišk ne krogle) so Rusom igrali v slovo zanimivo koračnico: „Le nazaj, le nazaj, pa nikdar več naprej!“ — Pozdrav vsem znancem in vrlim Slovincem!

* **Zahvala hvaležnih vojakov.** Ravnatelj naše tiskarne, vlč. g. dr. A. Jerovšek, je dobil sledečo zahvalo: Velecenjeni g. ravnatelj! Dovolite, da se vam v imenu tukajšnjih ranjencev zahvalim za brezplačno pošiljanje listov „Straža“ in „Slovenski Gospodar“. Naši fantje prav radi čitajo in vsaki dan vrle naše liste težko pričakujemo, da izvemo, kako se godi v domovini in našim prejšnjim sobojevnikom na bojnem polju. V imenu mariborskih ranjencev: Simo Jagodič, prostovoljec 47. pešpolka, rezervna bolnišnica št. 2, Maribor.

* **Po Marijini svetinji ga je spoznala.** V neki začasni bolnišnici v mestu Eperješ na Gornjem Ogrskem je ležal že 2 dni v nezavesti neki ranjeni vojak, kateri ni imel nobene legitimacije pri sebi. Vojak je imel zevajočo rano na glavi, katero mu je prizadela sulica ruskega vojaka. Usmiljena sestra, ki je stregla bolniku, je šla večkrat mimo postelje, kjer je ležal ranjenec. Tako znan se ji je zdel. Posebno bradavica na spodnji čeljusti se ji je zdela tako slična — bradavici njenega brata. Usmiljenka se ni mogla več premagovati. Sklonila se je k ranjencu. In res! Na prsih je imel vojak pripeto svetinjo Matere božje — spominke s slovenske božje poti na Višarjah na Koroškem. Sestra je vskliknila. Ta vsklik je bil poln bolesti in nekako podoben tudi veselju. Usmiljenka je takoj naznan la zdravniku, da je nepoznani ranjenec njen brat Feliks Borštnir in da je služil kot rezervist pri 7. pešpolku. Brat ni več odprl oči. Drugi dan je umrl. Res čudno snidenje v tujini!

* **V tujini spava.** Od Sv. Vida pri Ptujju se nam piše: Tudi naša čara je dala več vojakov-junakov naših hrabri avstrijski armadi. Več izmed njih je že ranjenih. Tudi nemila smrt je zahtevala svojo žrtev. Na oltar domovini je položil svoje mlado življenje nadebudni mladenič Janez Selinšek iz Lancove vasi, župnija Sv. Vid pri Ptujju. Služil je rajni pri planinskem deželnoobrambnem polku št. 4. Ranjen je bil dne 18. oktobra, a umrl je na dobljenih težkih ranah v dež. bolnišnici v Szegedu na Ogrskem dne 22. novembra 1914 in je bil isti dan ob 3. uri popoldne pokopan. Rajni je bil vrlo katoliški in narodni fant iz ugledne hiše p. d. Matejčeve v Lancovi vasi. Njegov oče je že veliko let občinski odbornik. Zbog velikih zmožnosti se je upravičeno pričakovalo, da bo sin Janez opora in dober svetovalec našim kmetom v ptujskem okraju. Sv. maše-zadušnice za pokoj njegove duše so se brale: dve v St. Vidu, ena v Ptujju kakor tudi v Rušah, kjer je njegov prijatelj g. Janez Slaček organist. Dve peti črni sv. maši in libera sta se brali v nedeljo, dne 29. novembra. Od 3. do 4. ure popoldne so mu ruski zvonovi peli žalostno slovo in rajnega priporočali v pobožno molitev. Daleč proč od domovine, ki jo je tako goreče ljubil, sedaj počiva, duša njegova.